

ΙΔΙΣΜΟΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ

1

ΜΑΡΤΙΟΣ 1945 * Κ. ΟΛΗΓΑΙΟΣ * ΤΣΩΡΤΣΙΛ 14 ΑΘΗΝΑΙ

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΟΧΡΩΣΕΙΣ ΤΩΝ

Θά παρουσιαστούμε σέ λίγο έμπρός στίς κάλπες. Θά χρειαστή νά έχουμε ξεκάθαρη σκέψη, ώστε νά ρίξουμε έναν ψήφο συνειδητό και άνόθευτο.

Άς δούμε ποιά είναι ή γενική πολιτική άτιμόσφαιρα σήμερα. Πρώτα πρώτα έχουμε δυό μεγάλες παρατάξεις καθαρά χωρισμένες: τήν άριστερή και τή δεξιά. Άς προσδιορίσουμε με άδρά στοιχεία τήν άδελφική του περιεχόμενου, άς τίς κυτάρους ως τή ρίζα τους, ως τή φιλοσοφικό κέντρο τους. Ύστερα άς ξεχωρίσουμε τούς δυό κλάδους τής καθεμιάς, άριστερά τήν σοσιαλισμό και τόν κομμουνισμό, δεξιά τόν άστισμό και τήν φασισμό. Άς προσπαθήσουμε ύστερα νά διακρίνουμε πού πηγαίνει ή δρόμος τους πού πέρα και τότε άς όρίσουμε τή δική μας και άς μπορούμε πιά σ' αυτόν με συνειδητή και πίστη.

Δεξιά παράταξις. Βασική άρχή τής δεξιάς είναι ή αξία τού ανθρώπου σάν ψυχικής και πνευματικής προσωπικότητας. Τό πνεύμα άνώτερο τής ύλης. Ίδεαλισμός. Κυριαρχική σημασία έχει ή ποιότης και όχι ή ποσότης, ή τρόπος και όχι ή ουσία, ή ρυθμός και όχι ή τάση. Ο άνθρωπος, κτά τή βούλησή του, είναι κύριος ή όχι τού έαυτού του. Άτομικισμός. Μία προσωπική αξία κυβερνά άυτοδικαίως και άπεριορίτως. Πίστις εις τήν πνευματική ουσία τού κόσμου, εις τήν θείον. Παραδοχή τής ιδιοκτησίας και κρατική προστασία τής. Τό κράτος είναι ή έκφρασις τού ήθικου νόμου και πραγματοποιείται σάν πυραμίδα προσωπικών αξιών, στήν κορυφή τής οποίας ίσταται ένας άνώτατος άρχων. Οικογένεια, φυλή, έθνος άποτελούν συνέχεια τής έννοιας τού «προσώπου». Προσήλωσις εις άρχήν (ιστορίαν, παράδοσιν) και δράσις κατά τās έπιταγās τής. Τό άτομον έχει τήν ευθύνην τής ζωής του και δέν τήν αναλαμβάνει τό κράτος, διά τούτο άπολαμβάνει έλευθερίας οικονομικής. Η δυστυχία τών άπόρων είναι συνέπεια τής αναξιοτήτας, άποτέλεσμα έλαττωμένης βουλήσεως, άναξιοπάθεια. Οθεν αι τάξεις και ή «έκμετάλλευσις» δέν είναι υπόθεσις βίας και άδικήματα. Άλλωστε κατ' ουσίαν

αυτή θά έκφυλλισθί με τήν πρόδον και έξάπλωσιν τών μηχανών. Η δικαιοσύνη άσκειται με τήν έννοια τής κυριαρχίας τού λόγου (ήθικου νόμου) επί τών όρμών. Έν όνόματι τού λογικού, ήθικου νόμου. Δεκτή ή θανατική ποινή σάν τιμωρία ώρισμένου βαθμού έγκλήματος, με τόν περιορισμό τής «χάριτος». Σκοπός τής κοινωνίας ή τελείωση τού άτομου. Ως δύναμις νοείται ή άπορροούσα από τήν σταθεράν ψυχικήν και πνευματικήν ζωήν. Θεμέλιον ή πίστις εις τέλειο πρόσωπον. Προσωπικά κόμματα. Τάσις τής δεξιάς είναι τό κράτος ενός άριστου προσώπου, προέδρου, βασιλέως, δικτάτορος. **Ολιγαρχία. Άριστοκρατία.** Ίδεαλιστικός Ίμπεριαλισμός. Προσωπική άπολυταρχία. Θεοκρατία.

Άριστερά παράταξις. Ευθεία αντίθεση με τή δεξιά. Βασικές άρχές: ή ύλη, ή όμάδα. Άπό αυτές άπορροούν όλα τά άλλα. Η ποσότης έχει κυριαρχική σημασία και όχι ή ποιότης, ή πράξις και όχι ή λόγος. Ο υλισμός είναι βάση για τήν εξήγησις τών κοινωνικών και όλων τών φαινομένων. Αθεϊσμός. Η ψυχή είναι έκδήλωσις, προϊόν τής ύλης. Τό πρόσωπον είναι μία σύνθεσις φτιαγμένη από τίς άνάγκες τής ομαδικής ζωής. Η ιστορία είναι οικονομικό φαινόμενον, αι δέ έννοιαι έθνους, κληρονομικότητος είναι άνευ περιεχομένου ήθεν τό παρόν άτομον και ή παρούσα κοινωνία ένδιαφέρουν μόνον ως άφετηρία μέλλοντος. Θεωρείται δηλ. ένας σκοπός και ό σκοπός ούτος αιτιολογεί τά μέσα. Τό υλικό συμφέρον κίνητρον πάσης πράξεως. Κοινωνικημοσύνη, κρατικός υποχρεωτική, πάντων τών αγαθών, μέσων και προϊόντων παραγωγής. Κράτος κοινωνικο-οικονομικό, δηλ. στηριζόμενον στήν κοινωνία και όχι στό έθνος, στήν οικονομία, στό υλικό συμφέρον και όχι στόν ήθικό νόμο. Οι ζωϊκοί, βιολογικοί νόμοι υπέρτεροι τών πνευματικών. Η οικογένεια και αι συναφείς υποχρεώσεις δέν έχουν νόημα. Η κοινωνία είναι ένιαίος οικονομικός οργανισμός, εις τού οποίου τήν κανονική λειτουργία μέγα πρόσκομμα είναι ή προσωπική ιδιοκτησία ή δημιουργούσα τās τάξεις. Οι

δύο τάξεις, κεφαλαιοκρατία και προλεταριάτο, αντιμάχονται και ό ταξικός αυτός άγών τελεί εις τό κρατος τής «ώργανωμένης εργασίας», τού ομαδικού υλικού συμφέροντος, τής πολιτικής και οικονομικής ισότητος, όπου ή άτομική ιδιοκτησία καταργείται και αι τάξεις ίσοπεδοούνται. Η δύναμη τής υλικής, ένστικτικής, ρέουσας ζωής είναι ή στηρίζουσα τήν οικονομικο-κοινωνικήν πολιτείαν. Έν όνόματι τού οικονομικού, τού πρακτικού νόμου. Η κρατική έννοια περιέχει άπλώς υποχρεωτικήν, ώργανωμένην παραγωγήν και «δικαίαν» κατανομήν τών αγαθών εις τούς «εργαζόμενους». Ούτω τό κράτος παρουσιάζεται εύθύνόμενον διά τήν ζωήν τών ατόμων, έν αντίθεσι προς τήν δεξιάν, όπου τό άτομον εύθύνεται διά τήν ζωήν του, δι' ό και χαιρεί οικονομικής έλευθερίας. Ο «εργάτης» είναι ό κανονικός πολίτης και πās μη έργάτης είναι ένας παρίας τής κοινωνίας. Δι' ό ή πνευματική «μόρφωσις» είναι ματαία και μόνον ή θετική και τεχνική τοιαύτη είναι νοητή.

Αυτό είναι τό περιεχόμενον τών δύο παρατάξεων. Ηδη ή δεξιά χωρίζεται εις άστους και φασίστες. Η άριστερά εις σοσιαλιστάς και κομμουνιστάς.

Άστισμός. Φιλελεύθεροι τής δεξιάς. Άστοί και φασίστες συμφωνούν στίς άρχές και στούς σκοπούς τής δεξιάς όπως σοσιαλιστές και κομμουνιστές στούς σκοπούς τής άριστεράς, διαφωνούν όμως στά μέσα. Οι άστοί επιδιώκουν τήν επικράτησιν τών άρχών τής δεξιάς όχι άμεσα, αλλά προοδευτικά, έξελικτικά, όχι με βία μέσα, αλλά με ήπια, με διαφωτισμό, προπαγάνδα σ' όλα τά πεδία, πολιτικό, έπισημονικό, φιλοσοφικό, οικονομικό, θρησκευτικό κλπ Δημοκρατία, κοινοβουλευτισμός είναι ό όρθός δρόμος, τό κανονικό μέσον προς τό κράτος τής δεξιάς. Η έννοια τού προσώπου είναι μέν σεβαστή, αλλά περιωρισμένως προσωρινώς, όθεν ή «μειοψηφία» (έχουσα πάντως ποιοτικήν έννοιαν και εις αυτήν τήν πληθυντική της εμφάνιση) δέν κυβερνά, δέν βουλευεται, άλλ' άκολουθεί, υπακούει έπειτα, ή δέ έλευθερία λόγου, θρησκευάματος, φιλοσοφικών θεωριών, λογικών και οργανιστικών συστημάτων, συνεταιρισμών πάσης φύσεως, συνδικαλιστικής, συντεχνιακής, συλλογικής, σωματιακής, έντός τής έννοιας τών «χρηστών ήθών», έννοείται ως προσωρινή άνοχή, ως μέσον. Η ιδιοκτησία (μέσον παραγωγής, κεφαλαίου) περιορίζεται κατά τό μάλλον ή ήττον διά φορολογίας ή «παρεμβάσεως» και πάντοτε με τήν έννοιαν τής προσωρινότητος, έφόσον αυτή ως έκφρασις τής προσωπικής αξίας (δραστηριότητος), κατά τās άρχάς τής δεξιάς, δέν να είναι άπερίοριστος. Φιλία, σεβασμός, άνοχή, κοινωνική άνάμιξις προσωρινή, με προβάδισμα, προτεραιότητα, κυριαρχίαν, ύπεροχήν τής «Ιθυσίας» άριστής τάξεως. Αι κάτω τάξεις, εργάται, χειρώνακτες, όπως και κάθε άτομον, όταν «άναξιοπαθούν», βοηθούνται από εύπορα άτομα,

άλλες άστικές ώργανώσεις ή και από τό κράτος: φιλανθρωπία, έλεημοσύνη, κρατική πρόνοια.

Φασισμός. Αντιτίθεται προς τόν άστισμόν ως προς τά μέσα επιδιώξεως τών σκοπών τής δεξιάς Πράξις, άγών και βία. Άμεσος προσωπική δικτατορία. Τό φασιστικό κόμμα δέν άνέχεται άλλο κόμμα εις τήν χώραν, ούτε άλλο έθνος εις τήν γήν. Η χώρα είναι ιδιοκτησία τού «έλέωθεου» άνωτάτου άρχοντος και αυτός είναι ό άπόλυτος οικονομικός ρυθμιστής. Αυτός είναι τό κράτος, ό ρυθμιστής τής ζωής εις όλας τās έκδηλώσεις (τό κράτος Μου, ό λαός Μου), ό δίδων και άφαιρών, διορζων και άπολύων κατά τήν βούλησιν του (υπαγορευομένην υπό τού θείου, τής θείας προνοίας. Πίστις εις αυτόν είναι ό θεμέλιος νόμος. Έρώτης τού προσώπου τού Έγκλημα θανάτου ή άπιστία προς αυτόν. (Άλλά και ή «άπιστία» γενικώς είναι έγκλημα, έφόσον ή πίστις είναι ή κρηπίς τής προσωπικότητος και όφείλει νά είναι όριστική και άμέσως ένεργός. Διεθμισμός, σοσιαλισμός, λαϊκή κυριαρχία κοινοβουλευτισμός και τά όμοια είναι «άντιδράσις», έξέθεσις, έναντιον τών όποιων επιτάσσεται άμεσως έξόντωσις. Τάξεις πο-ύαριθμες και δικτατορίες τιλικές προσωπικής αξιολογικής ίσα χίλις με άνάλογες οικονομικές συνθησεις. Συνεργασία ή άνοχή με άντιδραστικά στοιχεία άπαράδεκτη. Ο άγών είναι άμέσου και ολοκληρωτικού χαρακτήρος και πέν μέσο κατά τού έχθρου θεμιτόν. ώστε ή έννοια «συνεννόσις» είναι άνευ περιεχομένου λόγος, ύπόσχεσις προς τόν έχθρον δέν ίσχύει και ή άπάτη είναι μέσον άγώνος και μάχης Κάθαρσις όλοσχερής από παντός «ξένου», φυλετικώς ή ιδεολογικώς, στοιχείου Άμεσος και άπόλυτος κατίζουσις με μόνην τήν ολιτολογία τής ίσχύος. Άτομον άνάχυρον, άνάξιον, χάνεται, ούδαμοι εύρίσκει έλεος. Για νά περιώρηση έαυτό, πρέπει νά έξεύρη μόνον του πηγάς ζωής. Τό άξιότατο πρόσωπο έχει τή δύναμη τής προσωπικής του διαθήσεως σάν θεία «άποκαλυπτική» ευθύνη (Χίτλερ και Θεία πρόνοια). Τό κόμμα για τήν έσωτερική του καθάρση και άσφάλεια διαθέτει ειδικόν άτεγκτο οργανισμό (Ειδική άσφάλεια Γκεσταπό).

Σοσιαλισμός. Φιλελεύθεροι τής άριστεράς. Επιδιώκουν τήν επικράτησιν τών άριστέρων άρχών έξελικτικά. Άποκρούουν τήν ένσπλη δράση και τά βία μέσα. Σέβονται τή μειοψηφία, άσκοδν προπαγάνδα, διαφωτισμό και άρκούνται στήν ψήφο Τό σοσιαλιστικό κράτος δέν καταργεί άμεσα τήν ιδιοκτησία, αλλά «παρεμβαίνει» αισθητά στήν οικονομική δραστηριότητα τού άτόμου χάριν τού κοινωνικού όλου, για νά καταλήξη σν τώ χρόνω στό οικονομικό κράτος, τήν ομαδική δηλ. κτήση τών μέσων παραγωγής. Τήν ένεργεία του αυτή άσκει σάν κύρια γραμμή, σάν κύριο μέλημα περιορίζοντας βαθμιαία και προοδευτικά τήν άτομική έλευθερία, πού τήν σέβεται προσωρινά με τόν ίδιον άλλ' αντίστροφο τρόπο

Έλληνική Συμφωνία

(Συμφωνία του γαλάζιου και άσπρου)

Δέν τή γνωρίζω.

Ποιά είν' αυτή ή σκυφή και λυπημένη
πού λευτεριά τήν κράζου
και γύρω τή: χορεύουν τόσο άλλόκοτα;
Δέ τή γνωρίζω αυτή τήν άσχημη σκιά.
Μιά λευτεριό γνωρίζω

από τήν κόψη του σπαθιού τήν τρομερή
από τήν όψη που με βιά μετράει τή γή.

Όραιο κι άγριοπή, άστροντυμένη
σπαθί στο χέρι αλόητητα χτυπάει
και κόκκινα τριαντάφυλλα φυτρώνουν
όπου τό σιέρεο ποδι τή πατεί.
Τήν ώρα που έξορμά, σάλπιγγα κράζει
χάλκινη στο στερέωμα άνθηχώρας
και νεκροί άνασταίνονται που αιώνες
περίμεναν

Τέτοια τήν ξαίρω τήν ούράνια λευτεριά.
Μά αυτή ποιά είναι ή δύστυχη όπιασια,
τό πένθιμο αυτό πλάσμα που κοιουάινει
και λευτεριά τό κράζου;

Τόση πλάνη! Τι να έσυνέβη;
*Ίσως έγώ όνειρεύομαι πός τάχα
βρίσκομαι σ' έθνος ξένο άπορηγμένο,
σε κάποιο έθνος έμπόρων, που λατρεύουν
πράγματα δίχως πρόσωπο και παίζουν
μέ όσα κι ιερά.

Νά σε, ούράνια φλόγα!

*Ω Παναγία τής λευτεριάς, παρθένα τής Έλλάδας,
Νά σε! πανέμορφο θεριο! ματιές σου άστροπελέκια,
Πύρινες γλώσσες τό σπαθί στο τρομερό σου χέρι
Άσρακελάς θάλασσε βουνα τή γή με βιά μετρώντας
Κι όπου περνά ή σκιάσου, άνθού μυριά χρωμοί φυτρώνουν
Λάμψη όλη, σέλαο, προσαγή, φόμος, περφάνεια, ψήλος,
Στέρεο πόδι, άπόρθητο στήθος μπροστά όρθωμένο—
*Ω σε γνωρίζω άστρομόρφη φλόγα τ'ουράνιου πλάτους
*Εφτασες, ζής, τινάχτηκες σαν πυρκαλιος τήν ώρα
Που ειπαν: τά πλάκωσε ή σκλαβιά και τάσκιαζε ή
φοβέρα.

*Ελα, αδελφή.

*Αχ μάνα μας πικρή, ώμέ με τό στήθος
πληγές γεμάτο που έθρεψε τις δύο μας,
όμως για μας περήφανη όπως πάντα.

*Ελα, αδερφούλα Άγάπη, τις πληγές της
κάμε να γιάνουν με τα βάλαμά σου.

Τάχα αδερφός δεν είναι πάντα ό *Άλλος;
κι ό που τρανεύει ή πέφτει παύει να είναι;
δεν ήπιαμε όλοι τάχα τό ίδιο γάλα;
Μά θαλόνει ή άσέβεια και τό μίσος
δίκιο κι αλήθεια, κι αιμα ό Κόιν χύνει
σε βοά και ταράζει τούς αιώνες.

Γαλάζιος ούρανός ή άπειρη δίγα
τής λευτεριάς που άλλώνει έμπρός τά χέρια,
άσπρος σταυρός ή άτέλειωτη θυ ία
τής άγάτης που δένει κι άγκαλιάζει
— που τό'να ορεί κι' αλλάζει, τ' άλλο στέκει
και ουσμός απ' τά δυό στο γάο γενιέται—
τής άνθωώπινης μοίρας να ή σφραγίδα.
*Η άρετή του ήρωϊκού χαλκεύει
στη λευτεριάς τον πόθο δεσμά άγάτης.

Βια κι άγόνα ή φύση όια προστάζει
μ' ακούεται κι άλλη προσταγή ίσοφρα
κι άλλότροπη, άντικράζοντας: ειρήνη!
*Ανός τής φύσης του άνθρώπου ό λόγος
και δημιουργος τής ό θεϊός, μαζί τής
κύριος κι ύπηρέτης, συμβώθειας
σύσχευο και συλλειτουργο ζευγάρι.

Λιχός θα μένη ίσως ό κόσμος πάντα
και ταιριασμα των δυό τό Δικιο θάνα
χωρίς ύποταγή ή κυριαρχία
μά με άμηνία, που τρέφει και ζεσταίνει.
Στο άνθρώπινο κοπάδι ό Νόμος οήγας
και λατρεμένη ρηγοπούλα ή Χάρη.

Σκέψη και πράξη, χάος-μορφή, όλη-πνεύμα
μονάδα - ομάδα, έ ξη κι ώση, θέση κι άρση
κι όσες πληθος άντιθετες έσομοϋνε
άμφίδρομες φορείς δυό όρον νημάτων,
στημόνι σταθερό σε φάδι σφιγγει
κι αξονας σ' έλιχτή στροφη κορφάνει.

Στη γή χρυσός κοατήρας Κράτος σαίγει
στα ούράνια Λόγος, Δίκιο, Ρυθμός, Νόμος
και πάνω απ' όλα ή Χ ά ρ η σελαγίζει.

πο του άστισμοϋ. *Όπως έκείνος έτσι και τοϋτος δείχνει φιλία και σεβασμό στη μειοψηφία και καθιερώνει μια προσωρινή κοινωνική άνάμιξη, αλλά πάντως διατηρώντας προβάδισμα, προτεραιότητα, ύπεροχή, κυριαρχία. *Επίσης σέβεται τήν προσωπική αξία, περιορίζοντας τήν στο ψυχικό και πνευματικό πλάσιο και παντοτε με προσωρινότητα, έφόσον ή άριστερά διευθύνεται σταθερώς προς τήν πολιτείαν, όπου ή προσωπική αξία δεν έχει νόημα. Κυριαρχεί λοιπόν ό δμαδισμός και διατελεί έν ύποταγή ό άτομισμός. *Η δραστηριότης του οικονομικού άτόμου διοχετεύεται στο σύνολον ύποχρεωτικώς κατά μέγα μέρος (κρατική άντίληψις, κοινωνικά ασφαλίσεις). *Ο εργάτης είναι ό κανονικός πολίτης και ή εργατική τάξις, ή Ιθύνοσα, ή άνω τάξις, ένω τό «ελεύθερο» πρόσωπο, ό πνευματικός άνθρωπος, είναι ή κάτω τάξις, τά άνάξια, αλλά άνεκτά, σεβαστά και συντηρούμενα κατ' έλεος προσωρινώς άτομα.

Κομμουνισμός. *Άμεσος δικτατορία του προλεταριάτου. Μειοψηφία δεν είναι άνεκτή. Προσωπικότης, που φανερώνει διάθεσι άνεξαρτησίας και αυτότέλειας έξοντώνεται. Γενικά, κάθε ελεύθερη είτε φιλεύθερη, πνευματική διάθεση είναι κίνδυνος άρ. Ι. Οί κομμουνιστές θεωρούν τούς δεξιούς σαν άπαταξ και ώπλισμένους έχθρους, όθεν έφαρμόζουν τήν ένοπλη βία άπέναντί τούς άμέσως. *Ο άγώνας είναι μόνο ταξικός και δεν ενδιαφέρει άν παίρνη σύγχρονα τόν τύπο διεθνικού ή έμφυλλου πολέμου. Τό κράτος μορφώνεται με βάση τις «λαϊκές επιτροπές» (σοβιετ) σαν κοινοβούλιο και τό κόμμα σαν κυβέρνηση. *Εξώ από τό κομμουνιστικό κόμμα δεν ύπάρχει άλλο, για όλο τόν κόσμο. Θεμελιώδης άφετηρία είναι ή δύναμις τής «μαζικής» διαθέσεως σαν άπρόσωπης έπιταγής. *Όλοι οι λαοί θ' άγωνιστούν ταξικά και θα κάμουν παγκόσμιαν ένωση σοβιετ. *Ανθρωπος σκεπτόμενος έξω απ' τό χαραγμένο κομμουνιστικό δρόμο είναι άκατανόητο όν. *Η άγωνιστική του κομμουνισμού έχει όλα τα στοιχεία του φασισμού. *Εχθρότης άτεγκτη και χρησιμοποίησης κάθε μέσου ως θεμιτού στον άνηλεή πόλεμο. *Εκκαθάριση έσωτερική (Γκεπεοϋ, ΟΠΛΑ). *Απόλυτη πειθαρχία και πίστη στο άριστο σύστημα αντίθετος: π'ασα άπιστία και άπάτη στον έχθρο σαν άσπονδη και όλοκληρωτική μορφή μάχης με σκοπό τήν τέλεια έξόντωση. Κλοπή, άρπαγή θεμιτά. *Η βία έχει αίτιολογία έαυτής, αυτοκυροϋται εις τό άποτελεσμα της. *Αξίωματική βία. *Ισχύς των πραγμάτων και πράξεων. Πράξιμος.

Τά τέσσερα αυτά κόμματα, *Άστισμός, Σοσιαλισμός, Φασισμός, Κομμουνισμός, άποτελούν τις κλασικές πολιτικές ιδεολογίες. Στην πραγματικότητα οι βασικοί αυτοί τύποι παρουσιάζονται σε κράματα, σε διάφορες άποχρώσεις, νοθευμένοι με δάνεια

στοιχεία μεταξύ των και κολουφλαρισμένοι με διάφορους συνδυασμούς. *Ο έθνικοσοσιαλισμός π.χ., ένω στη βάση του είναι δεξιά (φασιστική νοοτροπική βάση), παρουσιάζεται νοθευμένος με στοιχεία τής άριστερας (σοσιαλιστικά). *Ο μπολσεβικισμός, ένω στη βάση του είναι άριστερα (κομμουνισμός) παρουσιάζεται νοθευμένος με στοιχεία (νοοτροπικά) τής δεξιάς (άστικά, φασιστικά). *Ο άστισμός, ένω στη βάση του είναι δεξιά, παρουσιάζεται νοθευμένος με στοιχεία σοσιαλιστικά και αντίστρόφως ό σοσιαλισμός με άστικά (διάφορες δημοκρατικές άποχρώσεις). Γενικά παρουσιάζονται άναμίξεις και κράματα διάφορα, που έχουν κυρίως άντιστοιχίαν με τήν προσωπική ιδιοσυγκρασία ίσχυρών άτόμων άρχηγών (προσωπικά κόμματα) και νοθεύονται άναλόγως με συνθήματα από κάθε διεύθυνση.

Οί διάφορες κατηγορίες πολιτών κατά τήν ιδιοσυγκρασία τους άποκλίνουν σε κάποιαν ιδεολογία και, άν τα συμφέροντά τους συμπίπτουν, τάσσονται σ' αυτήν. *Αν τα συμφέροντά τους δεν συμπίπτουν, τότε ή θυσιάζουν αυτά για να σώσουν τό χαρακτήρα τους ή άντιστρόφως, θυσιάζουν τόν χαρακτήρα τους για να σώσουν τά συμφέροντά τους. Οί

πρώτοι είναι οι άκραιφείς ιδεολόγοι με άνάλογον τής ψυχικής τους τάσεως φανατισμό. Οί δεύτεροι, οι όποιοι μ' εύχέρεια μεταπηδούν από κόμματος εις άλλο, βοηθήσεως και τής ποικιλίας των άποχρώσεων και ιδεολογικών κραμάτων, είναι οι κοινώς λεγόμενοι επιτήδειοι, έξυπνοι (θετικιστάι, πρακτικοί) που φοροϋν έκάστοτε τό ένδυμα μιας ιδεολογίας, άσκοϋν τήν πολιτική του έαυτοϋ τους και άποτελούν τήν τάξιν των καθαυτό «έμπορικών» προσώπων. *Εάν συγχρόνως περιφράσουν τό κόμμα και έμποδίζουν να εισηγηθή άλλος, τότε συγκροτούν φατρία, κλίκα.

Μολονότι αυτά είναι τά κόμματα που φαίνονται να ζοϋν και να κινούνται στην πραγματικότητα, είναι έντότοις όλα πλασματικά, νόθα, κατά τό μάλλον ή ήττον βραχύβια και πάντως προϊόντα ζυμώσεων με βάση τις τέσσερες τυπικές μορφές, που σχηματικά πιάνουν τις τέσσερες γωνίες ενός σταυροϋ.

*Εάν τώρα προεκταθούν οι κάτω κλάδοι άριστερας και δεξιάς, δηλ. ό φασισμός και ό κομμουνισμός, οδηγούν στον άναρχισμό. *Εάν προεκταθούν οι άνω κλάδοι, σοσιαλισμός και άστισμός, οδηγούν στον άνθρωπισμό. Περί αυτών στο έπόμενο.

Στό προσεχές: *Ανθρωπιστική ιδεολογία και πολιτεύματα. Βασιλεία, Βασιλευόμενη δημοκρατία, Δημοκρατία, Σοσιαλιστική πολιτεία.

*Επίσης μια περισπούδαστη μελέτη περι «Προσώπου»: *Ανθρωπος και πρόσωπο Φυσικό πρόσωπο και ποιητικό πρόσωπο. *Ο πολιτικός και ό οικονομικός άνθρωπος. Παράσταση, ούσία, όργάνωση και σώμα του ποιητικού προσώπου. Στάση, μορφή, μέγεθος. *Υφος, πίστη, ήθος. Ρυθμός, τόνος. Πρόσωπο ένιαίο, πολλαπλό, έλληεπτικό, διηρημένο, λελυμένο, ταλαντευόμενο. Συνειδητό και μη συνειδητό. Ζωή και πλάσματα είδωλα του ποιητικού προσώπου. *Επιβίωση. *Ο άνθρωπος χωρίς πρόσωπο.

Διαβάστε τό φύλλο αυτό με προσοχή. *Αν σας άφίνη άδιαφόρους, δώστε το σε κείνον που νομίζετε πως θα τόν ενδιαφέρει. Για πληροφορίες άποτεινεσθε ή άφίνετε τό σημείωμά σας Σταδίου 14, βιβλιοπωλείον Σαλιβέρου κ. *Οληγαιον. Συνδρομές επίσης εκεί για όσα φύλλα θέλετε. Τό φύλλο 10 δοχ. Μή λησμονήτε ν' άφήνετε τήν κεντρική διεύθυνσή σας.